

Крім того, сумнівним видається твердження щодо сприяння такої процедури швидкому розгляду великої кількості однотипних справ. По-перше, передача зразкової справи до Верховного Суду, вирішення питання щодо відкриття провадження та її безпосередній розгляд вимагають чимало часу. По-друге, не лише не встановлено скорочені строки для розгляду типових справ, але й передбачено можливість зупинення провадження у них до вирішення зразкової справи (ст. 291 КАС України) [2].

Перше зразкове рішення Верховний Суд ухвалив 15 лютого 2018 року у справі № 820/6514/17 за позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області про перерахунок пенсії колишнього працівника міліції з урахуванням грошового забезпечення поліцейських. Станом на квітень 2020 року Верховний Суд ухвалив 15 рішень у зразкових справах [3].

Слід підкреслити, що все ж більшість суддів України позитивно відгукуються стосовно інституту типових і зразкових справ та наголошують на тому, це дозволить зменшити кількість колізій та прогалин, які виникають з приводу судових рішень, коли стосовно однакового роду справ виносяться різні рішення, які суперечать одне одному.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Кучерук Н. КАС змушує керуватися висновками ВС щодо типових справ, навіть якщо вони помилкові. *Закон і бізнес*. 07.04-13.04.2018. URL: <https://zib.com.ua/ua/132542>.
3. Судова влада України. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/inshe/zrazkovi_spravu.

О. І. Терлюк

аспірант кафедри адміністративного та інформаційного права
НУ «Львівська політехніка»

МОЖЛИВОСТІ BLOCKCHAIN-ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРАХ ФІНАНСІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Технологія блокчейн (Blockchain) небезпідставно вважається визначальною ознакою нового етапу розвитку світового технічного прогресу (т. зв. четвертої промислової революції) [Див., напри.: 4]. Її властивості дозволяють оптимізувати чи не усі сфери життєдіяльності суспільства.

Суть технології простими словами спробували пояснити Тапскотт Дон і Тапскотт Алекс, автори нещодавно перекладеної українською (чи не єдина) книги «Революція блокчейн. Як технологія, що стоїть за біткойнами, змінює гроші, бізнес і Світ». За ними: «Bitcoin або інша криптовалюта не зберігається в якомусь файлі. Інформація про транзакції знаходиться в глобальній, загальнодоступній базі даних – Blockchain. У ній відбувається підтвердження і прийняття операцією цієї великої P2P-мережі. Увесь ланцюг розподілено: він підтримується комп'ютерами по всьому світу. Центрального сервера, який можна було б зламати або взломати, не існує. Блокчейн публічний і дуже надійний одночасно, оскільки використовує зашифровані дані» [2, с. 32-36].

Фінансова сфера стала першою в числі вагомих досягнень Blockchain. Йдеться, зокрема, про поширення криптовалют як нової децентралізованої й незалежної від держави фінансової системи.

Основними технологічними властивостями технології Blockchain (у світовій практиці щодо неї частіше застосовується визначення DLT – distributed ledger technology – технологія розподіленого реєстру – *О.Т.*), що створює можливості її ефективного використання у сфері фінансів, вважають, передовсім, криптографічний захист інформації, використання розподіленого реєстру, можливість застосування смарт-контрактів. Завдяки цьому блокчейн: усуває фінансових посередників здійснення транзакцій (таких як банк), оскільки транзакція є самовиконуваною, достатньо лише дії ініціатора або смарт-контракту; усуває посередників, необхідних для зберігання запису про транзакцію (таких як нотаріуси, держані реєстри), оскільки транзакція зберігається у розподіленому реєстрі цілісною та незмінною; вирішує проблему «подвійного продажу», тобто транзакції щодо одного й того ж активу одночасно для двох покупців, що виключає шахрайство; надає відкриту базу даних з повною історією транзакцій (володіння і передач активу) [1]. Крім того, блокчейн може бути використано як платформу для біржової торгівлі, що може зменшити потребу в біржових брокерах та

централізованих біржах. Через блокчейн можна управляти випуском нових акцій та переведенням компаній у статус публічних.

Технологію Blockchain можливо успішно використовувати і у сфері організації й планування праці. Основна перевага – при використанні Блокчейн зникає потреба у повторній верифікації даних, їх дублюванні і резервуванні. А застосування технології на загальнодержавному рівні дозволить зберігати, а відтак і використовувати дані громадян, скорочуючи штат державних органів. Очевидно, що подібний підхід зацікавить і бізнес-сферу. Властивості технології фактично у недалекому майбутньому роблять зайвими низку професій. Передовсім, професій, пов'язаних з підтвердженням, перевіркою і уведенням інформації. Припускають, що банківська, правова і інші системи зазнають значних змін [5, р. 180-184].

Одним із виявів технології Blockchain – посилення тенденції до децентралізації в організації праці. Завдяки Blockchain така децентралізація вже, зокрема, підтримана у сфері товарів і послуг Uber- і Mesh-технологіями. Є підстави вважати, що Blockchain спричиниться до змін і в судовому розгляді. З активним поширенням технології, її впровадженням у повсякденне життя, може з'явитися новий вид доказів для судової системи, що ґрунтується на даних Blockchain-сітки.

Погодимося з російським дослідником проблеми Т. Хусіяновим, що у випадку об'єднання технології Blockchain з іншими важливими досягненнями Четвертої промислової революції, як-то штучний інтелект і машинне навчання, стане підставою до зникнення усіх професій-посередників – «їх місце займуть Smart-контракти» [3, с. 313]. Очевидно серйозні трансформації на ринку праці торкнуться, зокрема, і сфери освіти тощо.

Отже, технологія блокчейн технічно – це постійно зростаючий ланцюг блоків, перевірених та захищених за допомогою криптографії відкритого ключа; крім інформації про транзакції, кожен блок містить посилання на попередній блок ланцюга, а також дані про час, коли блок було створено. Завдяки таким властивостям блокчейн має потужні перспективи застосування у багатьох сферах життєдіяльності суспільства, зокрема, фінансів та організації праці. Проте слід мати на увазі, що технологія досі залишається новою, відтак більшість юридичних питань перебувають у процесі регулювання або взагалі залишаються не вирішеними, залежно від країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сизоненко В. Токенізація активів – реалії та можливості. *Юридична газета online Всеукраїнське щотижневє професійне юридичне видання*. 2018. 16 трав. URL : <https://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/tokenizaciya-aktiviv--realiyi-ta-mozhливosti.html> (дата звернення: 27.04.2020)
2. Тепскотт Дон, Тепскотт Алекс. Блокчейн-революція. Як технологія, що лежить в основі біткойна та інших криптовалют, змінює світ / Пер. з англ.: Ю. Григоренко, Г. Лелів. Львів: Літопис, 2019. 492 с.
3. Хусіянов Т.М. Блокчейн-революция и ее влияние на серу труда. *Революция и эволюция: модели развития в науке, культуре, социуме: сборник научных статей* / Под общей ред. И.Т. Касавина, А.М. Фейгельмана. Н. Новгород: Изд-во Нижегородского госуниверситета им. Н.И. Лобачевского, 2017. С. 312-313.
4. Шваб К. Четвертая промышленная революция. М.: Эксмо, 2016. 208 с.
5. Zyskind G., Oz N. Decentralizing privacy: Using blockchain to protect personal data // Security and Privacy Workshops (SPW). IEEE, 2015.